

EXPUNERE DE MOTIVE

Finalizarea și punerea în funcțiune a Unității 2 din cadrul obiectivului de investiții “Centrala Nuclearoelectrică Cernavodă – 5x700 MW” reprezintă o componentă a Strategiei Naționale de Dezvoltare Energetică pe termen mediu, 2004 – 2006.

Pentru realizarea acestui deziderat, Regia Autonomă pentru Activități Nucleare Drobeta are un rol foarte important în producerea de apă grea necesară punerii în funcțiune a Unității 2 din cadrul obiectivului de investiții “Centrala Nuclearoelectrică Cernavodă – 5x700 MW” și pentru completarea necesarului tehnologic pe durata de viață a unităților 1 și 2 de la aceasta centrala.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.45/2001, aprobată prin Legea nr.313/2001, cu modificările și completările ulterioare, s-a aprobat continuarea activității de producere a apei grele de către Sucursala ROMAG-PROD din cadrul Regiei Autonome pentru Activități Nucleare până în anul 2006. Conform art.3 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.126/2000 privind continuarea realizării Unității 2 din cadrul obiectivului de investiții “Centrala Nuclearoelectrică Cernavodă – 5x700 MW”, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.335/2001, cu modificările și completările ulterioare, s-a aprobat livrarea la export, la prețul pieței a cantităților de apă grea fabricată suplimentar față de necesitățile impuse de punerea în funcțiune a obiectivului de investiții Unitatea Nr. 2 - Centrala Nuclearoelectrică Cernavodă.

Art.3 din Ordonanța Guvernului nr. 126/2000 a fost completat cu un nou alineat, prin Legea nr.157/2002, care prevede ca în perioada 2001-2004 Regia Autonomă pentru Activități Nucleare poate livra la export apă grea, la prețuri promotionale, cu condiția ca la momentul începerii probelor tehnologice și functionale la Unitatea 2 să fie asigurată cantitatea de apă grea necesară.

În această situație este necesar ca apa grea, produsă suplimentar începând cu anul 2005 să fie exportată în aceleași condiții prevăzute în art.3 alin.(4) din Ordonanța Guvernului nr.126/2000.

Cu aprobarea conducerii Ministerului Economiei și Comerțului în perioada 2001-2003 s-au efectuat următoarele exporturi:

1. În anul 2001 s-a exportat o cantitate de 16.000 kg de apă grea la firma Korea Hydro & Nuclear Power Co. (KHNP) din Coreea de Sud la prețul de 173 USD/kg, în urma unei licitații internaționale;

2. În anul 2003 s-a exportat o cantitate de 20.000 kg de apă grea la firma Third Qinshan Nuclear Power Co. (TQNPC) din China la prețul de 150 USD/kg, în urma negocierilor directe dintre Regia Autonomă pentru Activități Nucleare și TQNPC.

În anul 2004 Regia Autonomă pentru Activități Nucleare are în derulare două contracte de vânzare apă grea, unul de 6.000 kg la firma NUKEM din Germania la prețul de 150 USD/kg, în urma negocierilor directe și unul de 16.000 kg la KHNP din Coreea de Sud la prețul de 136 USD/kg, în urma unei licitații internaționale.

Astfel bugetul de stat a fost degrevat de costurile aferente achiziționării de către Administrația Națională a Rezervelor de Stat a unei cantități de 58 tone apă grea având în vedere că o parte din cheltuielile aferente desfasurării activității Regiei Autonome pentru Activități Nucleare se acopera prin compensări cu bugetul statului,

aprobate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.45/2001. Se crează astfel posibilitatea utilizării resurselor bănești în alte sectoare de activitate.

Prețurile apei grele contractate cu firmele KHNP, TQNPC și NUKEM se încadrează în prețul pieței privind achiziționarea de apă grea.

Din analiza economică efectuată de cele trei firme și studierea evoluției prețului de achiziționare a apei grele în ultimii ani, rezultă că pentru cantități sub 20 de tone, acesta se situează sub pragul cifrei de 150 USD/kg, iar pentru cantități mai mari, prețul este de circa 200 - 300 USD/kg.

Luând în considerare caracteristica atipică a pieței de apă grea, se constată că pentru cantități mici se practică un preț promoțional între 135 - 150 USD/kg, la acest nivel existând foarte mulți deținători și producători de apă grea, iar pentru cantități mai mari prețul crește peste 200 USD/kg, întrucât la acest nivel nu pot concura decât producătorii mari.

Exportul de apă grea chiar și în cantități mici reprezintă pentru Regia Autonomă pentru Activități Nucleare o necesitate pentru pătrunderea și menținerea pe piețele externe interesate în achiziționarea acestui produs (Coreea de Sud, SUA, China, Elveția, etc.).

De asemenea, exportul de apă grea este prioritar și pentru asigurarea fluxului financiar al regiei, necesar în principal pentru plata la timp a drepturilor salariale cu evitarea unor conflicte sociale.

Totodată, lipsa unui flux financiar poate conduce la oprirea activității de producție la Sucursala ROMAG-PROD din cadrul Regiei Autonome pentru Activități Nucleare. Consecințele estimate în aceste condiții la Sucursala ROMAG-PROD sunt:

1. Oprirea instalațiilor cu stocarea în depozit a hidrogenului sulfurat și reluarea producției, ceea ce necesită asigurarea a circa 500 miliarde lei;
2. Oprirea instalațiilor cu arderea hidrogenului sulfurat la facla de avarie și reluarea producției, ceea ce necesită asigurarea a circa 1.000 miliarde lei.

Menținerea în stoc a cantității de apă grea produsă suplimentar față de programul aprobat, pe fondul în care Regia Autonomă pentru Activități Nucleare se confruntă cu datoriile la bugetele financiare de asigurări sociale și de sănătate, precum și plata drepturilor salariale, duce la pierderi importante, iar vânzarea acestor cantități la prețuri promoționale practicate pe piața externă este strict necesară pentru fluidizarea fluxului economico-financiar al regiei și menținerea pe piața internațională a producătorilor de apă grea.

De asemenea, cheltuielile aferente desfășurării activității la Regia Autonomă pentru Activități Nucleare pe perioada 2004 – 2006 nu pot fi acoperite în totalitate prin compensări cu bugetul statului aprobate în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 45/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Intrucât, prevederile art.3 alin.(4) din Ordonanța Guvernului nr.26/2000 își încetează aplicabilitatea la sfârșitul anului 2004, iar producția de apă grea potrivit Ordonanței de urgență nr.45/2001 continuă până în anul 2006, se impune de urgență prelungirea termenului de aplicare a prevederilor art.3 alin.(4) din Ordonanța Guvernului nr. 126/2000 până la sfârșitul anului 2006. În plus, pentru perioada 2005-2006 există deja negocieri avansate pentru contractarea unor cantități anuale cuprinse între 10 și 20 de tone apă grea.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea alineatului (4) al articolului 3 din Ordonanța Guvernului nr.126/2000 privind continuarea realizării Unității 2 din cadrul obiectivului de investiții “Centrala Nuclearoelectrică Cernavodă – 5x700 MW” pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ADRIAN NĂSTASE

